

Somogy vármegyében gyűjtött dalos gyermekjátékok elemzése és alkalmazása az óvodában

Erdódi Daniella

Óvodapedagógus szak, alapképzés (BSc), nappali munkarend
Neveléstudományi Intézet

Belső témavezető: Nagyné Árgány Brigitta, adjunktus, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szakedolgozatom tárgyát a somogyi dalos gyermekjátékok képezték. A témát fokozatosan bontottam ki, így haladtam az általános fogalmaktól egészen a konkrét Somogy vármegyei énekes játékokig. Arra a kérdésre kerestem a választ, hogy a somogyi dalos játékokat, hogyan lehet beépíteni az óvodai tevékenységekbe, illetve, hogy az általam kiválasztott dalos játékok melyik korosztály számára megfelelőek. Kutatásom alkalmával egyértelművé vált, hogy ezeket az énekes gyermekjátékokat kiválóan be lehet építeni az óvodai tevékenységekbe, emellett dalelemzések segítségével meg tudtam állapítani, hogy az adott dalos játék melyik gyermekcsoport számára optimális.

Elsőként összegyűjtöttem a leglényegesebb fogalmakat általánosságban a játékról, illetve a népi játékról.

Ezen kívül áttekintést adtam a népi játék kialakulásáról, formálódásáról és szerepéről az óvodáskorú gyermekek fejlődésében.

Továbbá megvizsgáltam, hogy milyen szempontok alapján rendszerezték a játékokat. A játékok típusrendjéről is írtam.

Az énekes játék, mint a zenei nevelés alapja az óvodában című részben, Forrai Katalin gondolatait összegeztem a témakörrel kapcsolatosan, majd a gyermekjátékok dallamvilágával foglalkoztam, melyben a játékokhoz tartozó dalok jellemzőit és sajátosságait írom le, az óvodás korosztály szemszögéből megközelítve (ütem, hangkészlet).

Bemutattam Együd Árpád és Olsvai Imre munkásságát, mert véleményem szerint munkájuk jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a somogyi népdalokat, dalos gyermekjátékokat megőrizhessük a felnövekvő generációk számára.

A következő fejezetben típusrendbe soroltam, bemutattam, és elemeztem a Somogy vármegyében gyűjtött dalos gyermekjátékokat. Ezek elemzése során jól láthatóvá vált, hogy

melyik korosztály számára megfelelő az adott ének, és annak a játéka. Ezen túl feltüntettem néhány dalos játéknál, hogy mely évszakhoz, ünnepkörhöz kapcsolódik a néphagyományban.

Az elemzett dalokból összeállítottam egy somogyi játékfűzést óvodáskorú gyermekek számára, amelyet kiválóan fel lehet használni egy Ének, zene, énekes játék, gyermektánc foglalkozáson vagy egy óvodai műsor alkalmával. Ehhez Lázár Katalin szempontrendszerét használtam.

Úgy vélem, hogy az általam összegyűjtött énekes játékokat kiválóan be lehet építeni az óvodai tevékenységekbe, eközben Somogy vármegye hagyományaiból, értékeiből is becsempészve egy-egy darabot az óvodába.